

Vabariigi Valitsuse määrus
 „Rahvusvahelise mõõtühikute süsteemi (SI) põhiühikud,
 nendest tuletatud ühikud, nende kord- ja osaühikud ning rahvusvaheliselt
 kehtestatud lisaühikud ja nende kasutamise viis“
 Lisa 2

Tabelid

Tabel 1. SI PÕHIÜHIKUD

Suurus	Ühiku nimetus	Tähis
Pikkus	meeter	m
Mass	kilogramm	kg
Aeg	sekund	s
Elektrivoolu tugevus	amper	A
Termodünaamiline temperatuur	kelvin	K
Ainehulk	mool	mol
Valgustugevus	kandela	cd

Tabel 2. SI TULETATUD TEMPERATUURIÜHIK

Suurus	Ühiku erinimetus	Tähis
Celsiuse temperatuur	Celsiuse kraad	°C

Tabel 3. ERINIMETUSE JA -TÄHISEGA SI TULETATUD ÜHIKUD

Füüsikaline suurus	Ühiku erinimetus	Ühiku tähis	Avaldis SI põhi- ja tuletatud ühikutes	Avaldis SI põhiühikutes
Tasanurk	radiaan	rad		$1 \text{ rad} = 1 \text{ m} \cdot \text{m}^{-1}$
Ruuminurk	steradian	sr		$1 \text{ sr} = 1 \text{ m}^2 \cdot \text{m}^{-2}$
Sagedus	herts	Hz		$1 \text{ Hz} = 1 \text{ s}^{-1}$
Jõud	njuuton	N		$1 \text{ N} = 1 \text{ m} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
Rõhk, mehaaniline pinge	paskal	Pa	$\text{N} \cdot \text{m}^{-2}$	$1 \text{ Pa} = 1 \text{ m}^{-1} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
Energia, töö, soojushulk*	džaul	J	$\text{N} \cdot \text{m}$ või $\text{W} \cdot \text{s}$	$1 \text{ J} = 1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
Võimsus**, soojusvoog	vatt	W	$\text{J} \cdot \text{s}^{-1}$	$1 \text{ W} = 1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3}$
Elektrilaeng, elektriühik	kulon	C		$1 \text{ C} = 1 \text{ s} \cdot \text{A}$
Elektriline potentsiaal, pinge, elektromotoorjõud (emj)	volt	V	$\text{W} \cdot \text{A}^{-1}$	$1 \text{ V} = 1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-1}$
Elektriline takistus	oom	Ω	$\text{V} \cdot \text{A}^{-1}$	$1 \Omega = 1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-2}$

Elektrijuhtivus	siimens	S	$A \cdot V^{-1}$	$1 S = 1 m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^3 \cdot A^2$
Elektriline mahtuvus	farad	F	$C \cdot V^{-1}$	$1 F = 1 m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^4 \cdot A^2$
Magnetvoog	veeber	Wb	$V \cdot s$	$1 Wb = 1 m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
Magnetvootihedus (induktsioon)	tesla	T	$Wb \cdot m^{-2}$	$1 T = 1 kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
Induktiivsus	henri	H	$Wb \cdot A^{-1}$	$1 H = 1 m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-2}$
Valgusvoog	luumen	lm	$cd \cdot sr$	$1 lm = 1 m^2 \cdot m^{-2} \cdot cd$
Valgustatus	luks	lx	$lm \cdot m^{-2}$	$1 lx = 1 m^{-2} \cdot cd$
Radionukliidide aktiivsus	bekerell	Bq		$1 Bq = 1 s^{-1}$
Neeldumisdoos, ioniseeriva kiirguse energia, kerma, neeldumisdoosi indeks	grei	Gy	$J \cdot kg^{-1}$	$1 Gy = 1 m^2 \cdot s^{-2}$
Ekvivalentne kiirgusdoos	siivert	Sv	$J \cdot kg^{-1}$	$1 Sv = 1 m^2 \cdot s^{-2}$
Katalüütiline aktiivsus	katal	kat		$1 kat = 1 mol \cdot s^{-1}$

* Elektri- ja soojusenergeetikas kasutatakse energiaühikuna $W \cdot s$ ja selle kordühikuid.

** Elektrienergeetikas kasutatakse võimsuse ühikuna erinimetusega ühikuid voltamper ($V \cdot A$) vahelduvvoolu näivvõimsuse ja varr (var) vahelduvvoolu reaktiivvõimsuse tähistamiseks. Var ei sisaldu kaalude ja mõõtude peakonverentsi (*Conférence générale des poids et mesures* ehk CGPM) otsustes.

Tabel 4. SI ÜHIKUTE DETSIMAALSETE KORD- JA OSAÜHIKUTE EESLIITED JA NENDE TÄHISED

Eesliide	Tähis	Arvkordaja
jotta	Y	10^{24}
zetta	Z	10^{21}
eksa	E	10^{18}
peta	P	10^{15}
tera	T	10^{12}
giga	G	10^9
mega	M	10^6
kilo	k	10^3
hekto	h	10^2
deka	da	10^1
detsi	d	10^{-1}
senti	c	10^{-2}
milli	m	10^{-3}
mikro	μ	10^{-6}
nano	n	10^{-9}

piko	p	10^{-12}
femto	f	10^{-15}
atto	a	10^{-18}
zepto	z	10^{-21}
jokto	y	10^{-24}

Tabel 5. ERINIMETUSTEGA SI ÜHIKUTE DETSIMAALSED KORD- JA OSAÜHIKUD

Suurus	Ühiku erinimet	Tähis	Väärtus
Maht (ruumala)	liiter	l, L *	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
Mass	tonn	t	1 t = 1 Mg = 10 ³ kg
Rõhk	baar **	bar	1 bar = 10 ⁵ Pa = 0,1 MPa

* Eelistada tuleb tähist „l“. Tähis „L“ on kasutamiseks juhtudel, kui trükitehnilistel põhjustel võivad liitri tähis ja arv 1 segamini minna.

** Rahvusvahelise Kaalude ja Mõõtude Komitee (*Comité international des poids et mesures*, CIPM) 1978. aasta otsuse kohaselt ei ole ühiku baar kasutamine enam otstarbekas ning selle ühiku kasutusala laiendamine on keelatud.

Tabel 6. SI ÜHIKUTEST MOODUSTATUD MITTEDETSIMAALSED KORD- JA OSAÜHIKUD

Suurus	Nimet	Tähis	Määratlus
Tasanurk	täispööre		1 täispööre = 2π rad
	goon	gon	1 gon = (π/200) rad
	kraad	... °	1° = (π/180) rad
	minut	... '	1' = (1/60)°
	sekund	... "	1" = (1/60)'
Aeg	minut	min	1 min = 60 s
	tund	h	1 h = 60 min = 3600 s
	ööpäev	d	1 d = 24 h = 86 400 s

Tabel 7. SI ÜHIKUTEST SÕLTUMATULT MÄÄRATLETUD ÜHIKUD

Suurus	Nimet	Tähis	Määratlus
Mass	aatommassiühik	u	1 aatommassiühik on 1/12 ¹² C aatomi massist
Energia	elektronvolt	eV	1 elektronvolt on kineetiline energia, mille elektron saab läbides vaakumis potentsiaalide vahe 1 V

Tabel 8. SI ÜHIKUTEGA SEOTUD PIIRATUD KASUTUSALAGA ÜHIKUD

Suurus	Nimetus	Tähis	Väärtus
Süsteemi optiline tugevus	dioptria	dpt	$1 \text{ dpt} = 1 \text{ m}^{-1}$
Kõlvikute ja ehitusaluse maa pindala	aar	a	$1 \text{ a} = 10^2 \text{ m}^2$
	hektar	ha	$1 \text{ ha} = 10^2 \text{ a} = 10^4 \text{ m}^2$
Mõjuristlõige aatomifüüsikas	barn	b	$1 \text{ b} = 10^{-28} \text{ m}^2$
Pärlite ja vääriskivide mass	karaat	ct [*]	$1 \text{ ct} = 2 \cdot 10^{-4} \text{ kg}$
(Tekstiilikiu) joonmass	teks	tex	$1 \text{ tex} = 10^{-6} \text{ kg} \cdot \text{m}^{-1}$
Vere ja teiste kehavedelike rõhk	millimeetrit elavhõbedasammast	mm Hg	$1 \text{ mm Hg} = 133,322 \text{ Pa}$

* Tähis „ct“ on praktikas laialt kasutusel, kuid CIPM ja Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) poolt heaks kiitmata.